Ч. 210 (13.158). Львів, середа 21. вересня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Четвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і домін. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ОСТАННІ МОГІКАНИ.

По учителях судді.

Реституція Польщі на теренах Східної Галичини принесла зі собою далекойдучі зміни у всіх царинах життя. Наш правильний еволюційний розвиток захитався у своїх основах. Завмерли на деякий час цілі ділянки публичного життя, багато з них заломилося, передовсім у царині нашої внутрішньої політичної організації, інші з них ледви клигали. І треба було довшого часу і чимало зусиль до їхньої віднови, оживлення та розбудови. І сьогодні по 13 літах не все вчорашне ми віданскали, що мали у хвилині вибуху світової війни. Відбудовуємося виключно власними силами, без ніякої посторонньої допомоги, в додатку часто при перепонах. Слідне це передовсім у просвітанській, шкільній і кооперативній організації. Чуємо часто ворожі нам голоси, а це є доказом, що йдемо вперед. Мимо ударів треба вірити у нашу живучість і в остаточну побіду нашої національної ідеї і наших змагань.

Першим великим ударом для всіх українських земель під Польщею була ліквідація українського шкільництва. Переводжено її вже від перших хвилин польської влади, а масово після видання шкільних мовних законів з 31. липня 1924 р. Нині українське державне народне і середне шкільництво в розпорошенні і що хвилі чути голоси путачів з польської преси, щоби розпрощити його до решти. Наше громадянство викинуло клич „Рідної Школи" та мало у нас матеріяльних засобів і забагато перепон з гори, щоби бодай частинно виповнити великанську прірву в царині рідного шкільництва і виховання.

З ліквідацією шкільництва зв'язалася тісно ліквідація українського вчительства. Значну частину українського народнього учительства з Галичини приміщено на чисто польській території, де силою обставин воно наражене на національні заглади. В кожному повіті у Східній Галичині, а також на Лемківщині (про інші українські землі і не говорити) з року на рік зменшується наглядно число нашого учительства. Його число убуває природним шляхом внаслідок смерти і пенсіонування, а доповнень нема ніяких. Rebus sic stantibus не дуже далекий час, коли ціле шкільне виховання нашої молоді в публичних школах опиниться виключно в чужих руках.

За учительськими йдуть тепер судейські могікани. Два найважніші звання, одно, що має виховувати молодь, а друге, що має управильнювати і скоординувати суспільні відносини.

Дня 23. серпня видано в Польщі президентський декрет про реорганізацію судів, в якому усунено неусувальність суддів по день 31. жовтня ц. р. Тут слід згадати, що новочасні демократичні держави ґарантують у своїх конституціях незайманість і неусувальність суддів по старій римській засаді **„nemimem captivabimus, nisi iure victum"** (нікого не увязнимо, хіба на основі закону). Це ґарантує і польська конституція у своїх статтях 78. і 79. Тільки на основі судового присуду можна суддю проти його волі зложити з уряду, завісити в урядуванню, перенести на інше місце або в стан спочинку. Виняток, що заходить саме тепер, це час організації судів на основі постанов окремого закону (стаття 78).

Що судді займають зовсім окреме становище в державній організації і що стоять вони під окремою охороною конституційних законів, це зовсім доцільне і слушне. Рішають вони про найбільші матеріяльні і моральні добра, нераз про життя або смерть громадянина чи суспільних організмів і силою свого уряду стоять якнайближче до самого життя. Щоби суддя сповнив належито свій високий обовязок, на це мусить він мати не тільки конституційну охорону, повну службову і матеріяльну незалежність, але й знання, досвід, розум і серце. І не без ваги було і є, що до виконування самостійної судейської служби допускають в деяких державах (впр. Англія) тільки старших людей, що мають за собою (впр. як адвокати) відповідне знання і довший життєвий досвід.

У старинних культурних народів (впр. Єгипет) суддями були здебільша жреці. Це було і у жидів. Суддя мусів мати авторитет, а давало це йому його духовне становище. І сьогодні на передодні невідомого ще нового суспільного устрою, якого народини мусять потягати за собою нераз навіть великі потрясення, держави з добрим судівництвом і тямучими суддями лекше переходять сучасну світову недугу без потрясення суспільних судорогів. Тут умістовлюється в житті висказ **„iustitia fundamentum regnorum"**.

У своєму нормальному розвитку за австрійських часів заняли ми доволі значні позиції в обох найважніших для нас званнях: учительському і судейському. На загал австрійські суди у Східній Галичині стояли досить високо. Наші судді (їх було всього около 25 прц. загалу судейських сил у львівській апеляції), знали психіку і відношення українського населення, у своєму урядуванні і ставали йому в пригоді, а нераз були для нього справдішніми батьками. Багато з них поза службою, не цуралося і громадянської роботи і не одно наше товариство зродилося і зростало завдяки їх починові і праці. Не диво, що у нашій громадянській єрархії займали вони часто визначні і почесні становища.

За польської влади все те відпало. Як народні учителі, так і судді усунулися в тінь, стали жити тихше води, нижче трави. З громадянського овиду зникли майже зовсім, хіба, що хтось з відважніших тут і там був ще головою касинового товариства. І про судейську карієру не могли і мріяти. Не всі навіть дісталися до польської служби, бо чимало з них альокавтовано. Декого принято в краківській апеляції або у давній пруській займанщині. Ті, що остали в краю, робили найважчу чорну роботу за себе і за інших. Як урядовці і працівники були вони майже з правила взірцеві.

Сьогодні відходять вони не з власної волі. Судова адміністрація на основі згаданого вище декрету зробила між ними основну чистку. Подрібних цифр її ще не оголошено і це мусять зробити безумовно самі інтересовані, найкраще після районів окружних судів з докладним поданням чисел теперішнього судейського персоналу по національному складі з поданням чисел рівнож після цього складу перенесених тепер на емеритуру. З того, що вже оголошене, можна прияти, що більше як половину суддів українців у львівській апеляції, а також і поза її границями, перенесено з днем 30. вересня ц. р. в стан спочинку, при чому деяких молодших без ніякої пенсії.

Остали справдішні могікани, призначені на вимертя, бо майже припинено приймання судейських аплікантів українців. Судівництво у Східній Галичині опиниться невдовзі в цілости не в наших руках. Яке це буде мати далекойдуче життєве значіння, не треба і згадувати.

У цих відносинах ще більший обовязок оборони наших прав у судах паде на українську адвокатуру. Але тут рівночасно паде національний обовязок на ціле наше громадянство, щоби все і всюди піддержувало нашу адвокатуру, що — на жаль — досі не бувало.

Д-р Степан Баран.

Після пятилітки — гірше ніж перед нею...

Я. Е. Шром, колишній московський кореспондент „Прагер Прессе", безперечно один із найкращих знавців Радянщини й тамошніх відносин, після двохлітньої відсутності був цього літа знову в СРСР та оповідає на чільному місці у „Прагер Прессе" свої вражіння і рефлексії з того, що там бачив і чув. З того оповідання беремо кілька есенціональних уступів. — Ред.

ХЛІБОРОБСЬКА ДЕРЖАВА БЕЗ ЖНИВ.

Хто переїзджає сьогодні крізь СРСР, в якомунебудь напрямку, той зустрічає дуже цікаві речі. Він не тільки бачить розпочаті будівлі нових фабрик і мешкальних домів, в яких уже працюють і мешкають, хоч вони здебільша ще неготові, — але й бачить одночасно такі речі, які очевидячки не йдуть у парі з отим промислово-будівельним поспіхом. Розуміємо під цим совітське хліборобство. На Білорусі й у центральній Росії усе ще під кінець серпня (толі автор обїздив СРСР — прим. Ред.) стоїть на полях бідне незжате збіжжа, з Одеси, що лежить де-де більше на полудне, з радістю повідомляють, що зжате збіжжа склали вже в стіжки, на західному Сибірі саме починають жнива разом з першими приморозками, а в Можайську к. Москви можна на двірці читати пламенний поклик до місцевого робітництва й урядництва, щоби вони посвятили свої відпочинкові дні „атакі на жнива й пільні роботи в колхозі Рильково", який стоїть під протекторатом можайського пролетаріяту"; мабуть цей колхоз не рішився власними руками розпочати атаки на **власні** жнива...

І коли взяти до рук статистичні виказки комісаріяту земельних справ та виправити всі ті крючки, якими замасковано все, що маскувати треба, то виходить, що до 20. серпня зібрано з піль і городів взагалі лише половину тих хліборобських плодів, які мають бути в літі зібрані.

НА ПРЕБАГАТІЙ УКРАЇНІ АБСОЛЮТНО НІЧОГО НЕМА!...

Припадково можна зустрінути на московських залізничих двірцях людей з околиць Полтави, Харкова і Київа, отже з пребагатої України, і вони розказують не лише устами але й цілим своїм виглядом, що „щось псується у Радянському Союзі" і що цим „зіпсованим" є українське збіжжа, картопля, цукровий бурак, масо і т. д., „зіпсоване" не в розумінні хемічного розкладового процесу, лише повної адміністративної дезорганізації. Вона довела до того, що вже нині в цій пребагатій країні абсолютно нічого нема, і що люди, коли лише можуть, оглядаються за іншими місцевостями, та що — покищо ся тільки помалу — появляються уже групи нових безпритульних, бездомних дітей, своерідна нова генерація, після того, як попередню „остаточно зліквідовано" — у фільмі „Путьовка в жізнь"... Серед розмови з такими переїзжими крізь московські двірці зверне вам увагу міліціонер, що фотографувати тих людей не вільно, дарма, що окремий декрет дозволяв фотографування по містах (очевидно, з обмеженями військового характеру). Слухаючи такої поліційної заборони з завистю згадуєте прегарний ілюстрований журнал „СРСР у будівлі", який у

4-ох мовах розсилають по всьому світі: які там усі фотографії дбайливо вирежисеровані і чистенько виретушовані...

ЦЕ НІЯКИЙ ПРОМИСЛ...

Нині, під кінець 5-го року першої пятилітки, Радянський Союз попадає на чиншовий дім, який щойно будують та про який невідомо, коли його скінчать, чи справді будуть будувати до кінця і чи взагалі колинебудь викінчать, та чи вибудують його на підставі тих плянів, які на початку виготовили й затвердили. Світова кріза та внутрішні (совітські) експерименти у промисловій, хліборобській та передовсім у соціяльній і господарській ділянці так глибоко вілися у широко закроєний 5-літній плян, що під кінець 1932 року він матиме мабуть зовсім інше обличчя, ніж люди гадали тому 5 чи 4 роки. Росія не стала завдяки 5-літці такою промисловою державою, щоби вона могла дігнати й перегнати передові капіталістичні держави світа; вона матиме лише ряд величезних підприємств, де їхні робітники й інжиніри будуть довго і з трутом учитися, щоби опанувати продукцію не лише з погляду взагалі щось випродукувати, лише й під оглядом якости продукту. Фабрикувати при наймодерніших машинах 30 і більше відсотків вибракованого краму, а решту 70 відсотків найпоганішого сорту, — це не є ніяка індустріялізація ані в сенсі 5-літки, ані тим більше в розумінні західного світа. Росія не займе через 5-літку також і в хліборобстві ніякого замітнішого місця у світі. Її нинішні хліборобські відносини виявляють регрес також у порівнанні з 1926 роком, в якому здебільша передвоєнні осяги. Все це — не вважаючи на численні зразкові радгоспи і кілька добре зорганізованих тракторних станиць. Нова совітська організація хліборобства є перехерта поверховною, прополаною працею, яка веде не лише до мізерних вислідів, але й до саботажу державної апровізаційної акції, до дезорґанізації ринку надмірними цінами, до фінансового хаосу і до загального голоду...

ВСІ ТРУДИ ДАРЕМНІ...

Наслідком цього поганого стану сільського господарства є те, що й промисел не може розвивати тої інтенсивности, яку передбачував 5-літній плян. Добування сирівців іде дуже важко, а браки апровізації і загальна дезорґанізація ведуть до частих змін серед робітників, що знову може довести до нових потрясень. Нові обєкти будують драптиво і з найбільшою розтратою матеріялу. Знамениті цегли приходять залізницею поломані, дорогоцінний цемент маґазинують на вільному воздусі, на всі сторони кидають деревом, залізом, сталею і т. д. Декрети рад. уряду все це строго забороняють, але вони залишаються на папері. Але й у декретах слідно деякий упадок. Де ділися програмові декрети Леніна? Сьогодні декретами означують, як треба вбивати свині, як накладати під черевики нові підметки, як має бути латане вбрання, як плекати кріликів, щоби мати мясо на обід бодай раз у тиждень.

Труди пятилітнього пляну й муки громадян не принесли державі ніяких кращих днів. Коли комуністичні проводирі здобудуться вкінці на відвагу зажуритися справжніми щоденними потребами пролетаріяту?...

Величаве свято Мазепи в Сокалі.

В неділю 18. вересня ц. р. відбулося в Сокалі величаве свято в честь великого українського державника гетьмана Івана Мазепи з нагоди тристаліття його народин. В святі взяло участь понад 15 тисяч учасників. Відбувалось воно на величезній площі над Бугом. В 10 год. ранку почалось свято молебнем, який відправило 22 священиків. Перемиський владика і його епископ-помічник, що мали взяти участь у молебні та святі, в останній хвилині відкликали свій приїзд.

Після молебня і патріотичної проповіди відкрив другу частину свята голова місцевого комітету д-р **Хомінський**. Після нього виголошували привіти представники львівських центр. установ. Промовляли: **пос. д-р Дмитро Левицький** від УНДО, **пос. Білинський** від УСРП, послка **М. Рудницька** від „Союзу Українок", **М. Дужий** від „Просвіти", **М. Струтинський** від „Рідної Школи", **д-р М. Стахів** від організації „Каменярі" та інші. Величанське вражіння робили на присутніх продукції злучених читальняних хорів (від 15 читалень) під батутою **д-ра Чайківського**, що вложив у концертову частину свята багато праці та благородних зусиль. Реферат про Мазепу виголосив **ред. Дм. Паліїв.**

Відтак уставилися учасники до походу, що мав великий маніфестаційний характер. Біля церкви відбулася дефіляда зорганізованих учасників свята. Дефіляду приймали гості та члени місцевого комітету для влаштування свята. Дефіляда тривала півтори години. Зорґанізованими лавами продефілювало поверх сім тисяч учасників. На чолі походу їхала кіннота в силі 1200 їздців. Весь час грали орхестри читалень.

Свято зробило на всіх учасників незабутнє та потрясаюче вражіння своєю поваґою, порядком та чисельністю учасників. Про подробиці свята напишемо пізніше. На тому місці висловимо тільки прилюдне признання аранжерам свята за знамениту його підготовку та проведення. Признання належить головно д-рові Б. Чайківському, д-рові Хомінському та послові сокальської землі Кохановові за їх жертвенну працю та посвяту біля влаштування свята.

Величаве свято „Просвіти" в Жовкві.

Полеве богослуження. — Похід через місто. — Святочна академія. — Вистава „Назара Стодолі".

В неділю 18. вересня відбулося в Жовкві величаве повітове свято „Просвіти". У святі взяли участь майже всі сільські читальні „Просвіти" з повіту. Деякі читальні не могли прибути не з власної волі; також не могли дістатись до Жовкви деякі кінні бандерії, бо на дорозі стрінули непереборимі трудноці.

Програма свята складалася: з полевого богослуження на великому лузі за містом, з походу через місто до власної домівки „Просвіти", зі святочної академії, що відбулась під голим небом у домі „Просвіти" і з вистави „Назара Стодолі". На чолі походу, що пройшов імпозантно й у великому порядку, їхало поверх 100 кіннотчиків, а далі йшли з таблицями окремі читальні „Просвіти". Похід розтягнувся на кілька кільометрів, а брало в ньому участь до 8 тисяч людей.

Не менше вражіння зробила і святочна академія, яку отворив змістовною промовою голова жовківської філії „Просвіти" радн. Данилович. Привіти були обмежені політичною владою щодо кількости і змісту. Тому зложила привітання лише пп.: Мих. Таранько від Матірнього Т-ва „Просвіта", пос. Хруцький від Української Парл. Репрезентації і волинських культурно-освітніхніх та господарських інституцій і о. мітрат Базюк від „Рідної Школи". А далі пішли виступи хорів ріжних читалень. Дівчата і хлопці в прегарних національних одягах чергово мінялись на сцені, а враз із тим мінялись і співи — то величні, то веселі, то сумовито-мелянхолійні, але все гарні і добре виконані.

Вечором у прекрасній салі власної домівки філії „Просвіти" відбулася вистава Шевченкового „Назара Стодолі", що пройшла з великим успіхом.

Важні наради в Центросоюзі.

У днях 17. і 18. вересня ц. р. відбувся черговий зїзд Повітових Союзів Кооператив у Центросоюзі. Зїзд був присвячений орґанізаційним і збутовим справам нашої кооперації для загального збуту, які під цю пору є актуальними.

У зїзді взяло участь 26 Повітових (Окружних) Союзів Кооператив через делеґатів надзірних рад і дирекцій, представники РСУК, Сільського Господаря, Маслосоюзу, Нар. Торговлі і кооперативної преси.

В першому дні нарад проводив на зїзді президент Центросоюзу *О. Луцький*, другого дня *д-р В. Безпалько* з Копичинець; секретарювали: першого дня *дир. Олексюк* зі Збаража, другого *інж. В. Радловський* з Теребовлі.

В першому дні виголосив реферат през. *О. Луцький* про загальне положення у світі і в звязку з цим про положення нашої кооперації і вигляди її розвитку. Окремо перестерігав перед неоправданим у нас покищо оптимізмом, який

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 21. ВЕРЕСНЯ 1932.

СТ. СІРОПОЛКО. 1)

П. Ніщинський-Байда.

(З нагоди 100-ліття з дня його народження).

Дня 21-го вересня ц. р. минає сто років з дня народження українського поета й композитора Петра Ніщинського, відомого в нашій літературі більше за його псевдонімом — Петро Байда. П. Ніщинський залишив після себе в українській літературі та музиці настільки помітний слід, що вшанування його памяти згадкою „не злим, тихим словом" у цьому ювилейному дні стає цілком зрозуміле.

Хоча з дня смерти П. Ніщинського минуло вже більше 35 років, ми ще й досі не маємо докладної його біографії, а ті поодинокі відомости про його життя, що вийшли у світ до цього часу, розсипані по ріжних часописах і збірниках, які не так-то легко можна тепер знайти навіть у великих книгозбірнях*). Отож не диво, що українське громадянство так мало ознайомлене з життям і діяльністю „українського Гомера", як справедливо себе охрестив сам П. Ніщинський.

П. Ніщинський народився 21. вересня (по н. ст.) 1832 р. в с. Неменці Липовецького пов. на Київщині. На 1-му році свого життя П. Н-ий втратив батька, що був дяком у тому-ж селі. Після його смерти родина, що складалася з удова та двох маленьких синів, опинилася без ніяких засобів до життя. Але горе та злидні не зломили енергії вдови, яка рішила пішки вирушити разом з дітьми до Київа — на віддаль біля 200-х верст, щоб там підшукати собі працю, а сина Петра віддати до школи. І справді, вдова найшла там собі місце куховарки, а сина вдалося на один рік примістити в київській духовній бурсі, де він відразу виявив великі здібности до науки. Ще в бурсі П. Н-ий визначився любовю до географії, а за зразкове виконання мап навіть одержав від київського митрополита, що був присутній на іспиті в бурсі, грошеву нагороду в сумі двох карбованців. Ці мапи потім зберігав П. Н-ий до кінця свого життя, як дорогоцінну памятку. З таким-же успіхом учився П. Н-ий і в київській духовній семинарії, яку скінчив у 1850 р. З того часу почалося блукання П. Н-го по білому світі. Насамперед після закінчення київської духовної семинарії відїхав П. Н-ий до Атен, куди закликав його родич, архимандрит Антоній, на посаду співака церковного хору в російській посольській церкві, де він був настоятелем. Своє перебування в Атенах П. Н-ий використав для продовження наукових студій і з цією метою вписався до атенського університету, який і скінчив у 1856 р. Тут П. Н-ий виступав грецьку мову так досконало, що свою дисертацію про розколи в російській церкві написав грецькою мовою; за цю дисертацію одержав наукову кваліфікацію маґістра. Там-же, в Атенах, П. Н-ий оженився з донькою головного капельмайстра грецьких військ, австрійця Михайла фон Мателя, Кароліною, що мала також музичні здібности, які згодом стали у пригоді П. Н-му, як українському композиторові.

З вересня 1857 р. по лютий 1860 р. П. Н-ий був учителем петербурської духовної семинарії, де викладав грецьку мову та російську історію. Тому, що петербурське підсоння зле відбивалося на здоровлі дружини, П. Н-ий змушений був переїхати на південь, а саме до Одеси, де став учителем декількох середніх шкіл, викладаючи в них ріжні предмети — географію і мови російську, славянську та грецьку. В одній з цих шкіл, а саме у прогімназії Е. Соколовського, вчився в тому часі Е. Чикаленко, який у своїх „Спогадах" описує П. Н-го, як „старого чоловіка із зовсім білою головою та такою гострень-кою борідкою". Майже тимиж словами описує зовнішній вигляд П. Н-го за тойже період — початок 70-их років — С. Єгунова-Щербина у своїх спогадах „Одеська Громада 70-х років" („За сто літ", кн. II., Київ, 1928 р.): „Зовсім сива „срібна" голова, з гладенько зачесаним „у скобку" волоссям, такі самі вуса й маленька гостра борідка, ще й на безкровно-блідому обличчі глибоко всаджені ясні голубі очі, ясні, мов білі очі статуї — все це дивно не гармонізувало з літами Ніщинського, якому тоді було не більш як сорок літ.

(Продовження буде).

*) Не так давно „Вісник Одеської Комісії Краєзнавства при ВУАН (ч. 4—5 за 1929 р., секція соціяльно-історична) вмістив декілька статтей, присвячених памяти П. Ніщинського, але, на жаль, мені не вдалося ознайомитися з ними за відсутністю цього видання у празьких бібліотеках.

треба наступити твердою працею і обережністю, хоч саме кооперація не має причини до песимізму.

Другий реферат дир. *Ю. Шепарбвича* обговорив усі біжучі організаційні і торговельні справи Центросоюзу і Повітових Союзів, які потім розвинено і виявлено в довшій дискусії.

Дня 18. вересня ц. р. почалася праця нарадою в справах яйчарства, а саме рефератом дир. *І. Маргюка* та дискусією над справами нашого яєчного експорту. Цю дуже важну справу для нашої кооперації обговорено докладно з огляду на нову ситуацію на ринках та відомі настрої конкурентів у краю.

Потім відбулася нарада в справі збуту фасолі, насіння конюшини, кукурудзи, бараболь і збіжа, яку заініціював реферат дир. *М. Тодридла*, а вкінці обговорено збут тварин, про що реферував *дир. О. Радловський*. По дискусії над цими справами наради закрито.

Наради мали довірочний характер, тому їх вислід, з відомих причин, не може бути оголошений.

—o—

Чистка на терені тернопільського окружного суду.

У звязку з декретом про прининення неусувальности суддів і з наміреною реорганізацією судів переведено дуже основну чистку судейського персоналу в окружному суді в Тернополі у підчинених йому городських судах, яких є вісім (Тернопіль, Микулинці, Теребовля, Грималів, Скалат, Підволочиська, Нове Село і Збараж). В окружному суді в Тернополі було під цю пору 16 суддів, вчисляючи в це президента, віцепрезидента і двох слідчих суддів. На цю шіснацятку було по нац. приналежности 8-ох поляків (в цьому президент, віцепрезидент і оба слідчі), шістьох українців (Клим Заградник, Володимир Зарицький, д-р Евген Янкевич, Віктор Цебровський, Киприян Білинський і Богдан Репнійський) та двох жидів. В городському суді в Тернополі було десятьох суддів (до цього вчислено вже начальника), з чого сімох поляків, двох жидів і один українець (окр. судля Коропецький). Всіх суддів в обох тернопільських судах (без судейських аплікантів) є цього місяця 26, з чого 15 поляків, 7 українців і 4 жидів.

Дня 13. вересня ц. р. одержали деякі судді тернопільської округи урядові декрети, що з днем 30. вересня ц. р. переноситься їх на емеритуру. Емеритальні декрети одержали в Тернополі в окружному суді: 1) *Заградник*, 2) *Вол. Зарицький*, 3) *д-р Янкевич* і 4) *Киприян Білинський* та жид окр. судля *Розенбавм*. З поляків суддів не спенсіоновано нікого, хоч кількох з них має повні права до емеритури. На пенсію пішов тільки президент Ліднер (зрештою також з повною вислугою), як і більшість президентів окружних судів львівської апеляції, між якими знайшлися і два правдиві могікани-українці на цьому становищі: през. Метелля в Станиславові і през. Дроздовський в Коломиї. Зі спенсіонованих українців тільки одинокий окр. судля Заградник вислужив ефективно всі літа служби, окр. судді Вол. Зарицький і д-р Янкевич не мають ще 60 літ життя і 35 літ служби, а окружний судля Киприян Білинський до повних літ ефективної служби мав би ще десять років і віком ще молодий і здоровий та в додатку робітячий і спосібний судля, що від ряду літ аж досі був предсідником цивільного сенату.

З 16 судейських сил в окружному суді спенсіоновано нараз шістьох а саме чотирох українців, одного жида і одного поляка (през. Ліднера) — і покищо остали там на 10 сил — два українці (окр. судді Віктор Цебровський і Богдан Репнійський). Та і їхня доля на місці ще не певна, бо — як кажуть — одного з них мають з Тернополя перенести у звязку з тим, що мають зредукувати чотири судейські стати в тернопільському окружному суді.

В городському суді в Тернополі на 10 суддів спенсіоновано тепер тільки одного і одинокого там українця, окружного судлю Коропецького. Всі поляки (7) і жиди (2) остали далі на своїх місцях. І тут мають звинути кілька статів, супроти чого дехто буде перенесений.

В городських судах тернопільської округи поза Тернополем числом сім було тепер 23 суддів, вчисляючи тут і сімох начальників судів, самих виключно поляків. На це число було вісьмох українців і два чи три жиди; решта поляки. Тут спенсіоновано лишень виключно українців, а зокрема перенесені в стан спочинку такі судді українці, всі молоді люди: судля Яким Політило в Скалаті, судля Роман Зарицький у Микулинцях і судді Лісикевич та Святослав Білинський в Грималові. З поляків і жидів, як вже сказано, не рушили нікого. Без ніякої пенсії остане судля Свят. Білинський, що має всього около 5 літ судейської служби і мабуть судля Роман Зарицький, котрому до 10 літ судейської служби бракує всього щось кілька днів чи тижнів. Інші два одержать невеличку емеритуру як люди в службі ще молоді.

Треба згадати, що на деяких молодих суддях українцях, що одержали „вовчі білети“, зробило це потрясаюче враження, бо по довгих нераз літах бездоганної і жертвенної судейської служби, опинилися з родинами або зовсім без ніякого забезпечення, або з нужденною емеритурою і то в часі небувалої господарської скрути. Так було зі суддею Якимом Політилом в Скалаті, котрий в останньому часі заступав спенсіонованого ще перед феріями начальника суду, Ільницького (поляка). В часі розправи доручено судді Політилові почту з емеритальним декретом, по перечитанні якого стратив нараз притомність і дістав таке нервове потрясення, що упав безвладний і всі думали, що це загальний параліж. Відвезено його домів і допіерва по кількох днях завдяки лікарській опіці трохи прийшов до себе і первісне потрясення поволі уступає. Має він жінку і троє незаосмотрених дрібних дітей. Так само болючо психічно відчуває своє передчасне спенсіонування і судля Лісикевич в Грималові та судля Роман Зарицький в Микулинцях, що з жінкою і дрібними дітьми остане — здається — без ніякої емеритури.

Тепер дещо зі статистичних цифр. У цілій тернопільській судовій окрузі було тепер 49 судейських сил з президентом окружного суду і начальниками городських судів (8) включно. У тій цифрі було 15 українців (7 в Тернополі і 8 на провінції). З цього числа 49 перенесено в нечинний стан 11, з чого 9 українців, одного поляка і одного жида так, що з 15 українців остає покищо в службі тільки шістьох людей, або інакше близько дві третини суддів українців опинилося нараз поза службою.

Для повного освітлення слід вкінці згадати, що перед 20 роками в самому Тернополі, коли ще і чортківська судова округа тут належала, на 42 судейські сили було понад 30 суддів українців, отже більше як три четвертині загалу. Нині після „чистки“ остає всього двох!

Від Редакції. Містячи повищий допис з Тернополя прохаємо наших прихильників між суддями і адвокатами у Львові, Перемишлі, Сяноці, Самборі, Стрию, Станиславові, Коломиї, Чорткові, Бережанах і Золочеві, щоби на зразок повищого допису виготовили для ужитку нашої преси і Укр. Парл. Репрезентації подібні дописи з районів поодиноких окружних судів, тим більше, що це не тяжко їм зробити.

Чистка в коломийському окружному суді.

У звязку з відомим декретом про знесення неусувальности суддів на один місяць перенесли у коломийському окружному суді в стан спочинку таких суддів-українців: Крім президента колом. окр. суду *Дроздовського* дістали пенсійні декрети окружні судді *Вінтоняк*, *Сельський* і *Тимкевич*, у *Косові* перенесли в стан спочинку гор. судлю *Киприяна Левицького*, а в Кутах теж судлю *Левицького*.

У Станиславівському окружному суді перенесли в стан спочинку крім президента *Метеллі* ще таких окружних суддів-українців: *Барановського* і *Крупи*.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДІНЯ 21. ВЕРЕСНЯ 1932.

О. Д-Р ЙОС. ЗАСТИРЕЦЬ. 2)

Чи Адам Міцкевич помер від отрути?

(Докінчення.)

Гр. Владислав Залеський почав організувати при помочі англійського уряду свій полк козаків проти Садикових козаків і проти демократичних змагань Міцкевича, який від 20 літ був для багатьох поляків еретиком, людиною сумнівного — як каже Бой — приватного життя. Його виклади в Парижі найшлися на індексі. „Міцкевич став демагогом і йшов проти папи. До того всього Міцкевич ще й козаком у потурченого ренегата Садика Паші! А тут іще став він організувати жидівський полк. Щодо останньої справи, то, як відомо, Міцкевич від часу, як створив тип Янкеля, перенятий месіянізмом, як жиди, вірив у провидіння, що Польща без визволення і духа жидів не відродиться. Тому порозумівся з молодим Ротшильдом, який у фінансових справах для порозуміння з турецьким урядом приїхав до Царгороду.

Оба постановили утворити відділ жидівських гусарів під командою поляка, офіцера при Садиковім полку. Чайковський пропонував на команданта повстанця з 1831 р. полковника Миколу Камінського, але Міцкевич вибрав протегованого Сестрами Милосердя Беднарчика, який нагадував поетові ремесло першого Паста, колодія. Беднарчика не хвалив Садик Паша; він каже, що Беднарчик, нудив, катував Ротшильда турецького міністра і використував монастир. Приятель поета, французький жид Арманд Леві, привіз у табор Садика талмуд, староевр. книги, сорочки до божниці і ще багато дечого з релігійних предметів, вартости 50 тисяч франків. Привіз і модель мундуру жидівських уланів: штани і долман чоколядової барви, ментик жовтої, все обшиване золотими пасками. Був це смак Ротшильда. Міцкевич жартував до Замойського, що „це барва капуцинів і бернадинів, отже символ зближення юдаїзму до католицизму“!

Таке жидівське військо, що складалося всього з 50 жидів з України (з Бердичева і Мурованої Махнівки), не подобалося католицьким сферам, які репрезентував табор Замойського. То були ультракатолики. Замойський призначив двох капелянів, які весь час відмовляли з полком літанії, preріжні молитви навколішках і що-тижня сповідали вояків. Він стояв під впливом оо. езуїтів, які хотіли з усіх козаків зробити католиків, або інакше, щоб їх взагалі не було, бо нагадували собою козаків Богдана Хмельницького. У таборі гр. Замойського напр. перехрестили одного Івана Жовтухина, родом з Чигирина, на „Яна з Дуклі Злотніцького, апостольського римського католика“. У Замойського був також Калінка, пізніший організатор Змартвихвстанців (Воскресенців). Партії були подібно, як і у нас тепер після війни, з яскравим католицьким фанатичним напрямом і тим, який репрезентував собою Адам Міцкевич, що не тільки вписався між православних козаків, але ще до того всупереч традиції лицарської шляхти творив жидівських жовнірів-гузарів! Не диво, що воліли, щоби Міцкевича тут не було.

Серед тих подій умирає Міцкевич. Графа Замойського побивають палицею. Тепер пише Бой, що він Міцкевича отруїв (чи інші). Почалась у польській пресі полеміка з ріжними підозріннями на ріжних людей, а навіть на Садика Пашу.

Може цікаво буде при цій нагоді подати дослівний вимок з рукопису Садика Паші, який є моєю власністю, п. з.: „Do Adama Czajkowskiego, Sztabrotmistrza Lejbulańskiego Jego Cesarskiej Mości Kurlandzkiego pułku“. Рукопис писаний для сина Садика Паші, отже характер його інтимний, родинний і має він майже 60 сторінок битого письма. Дарував його мені Адам Чайковський. На 50 стороні є ось яке місце про смерть поета: „Adam Mickiewicz skończył życie w służbie czynnej sprawy Polskiej, jak prawdziwy rycerz, jak kozak. Cholera grasowała w Konstantynopolu. Adam Mickiewicz czuł się niedobrze, kozak Służalski na lekarstwo sporządził mu kaczkę duszoną i wysadzaną z kwaszoną kapustą — potrawę, jak mówił, kozacką sibiraka Jermaka. Moszko Horrenstein, huzar izraelicki z Murowanej Machnówki, będący także przy Adamie Mickiewiczu, na tę biesiadę hygieniczną przyniósł pierników Berdyczowskich i butelkę miodu Chodorkowskiego. Po biesiadzie nastąpił piorunujący atak cholery. Wydał wśród bolów rozkazy Bednarczykowi-Horrensteinowi, wypowiedział ostatnią wolę Służalskiemu. Przybyły lekarz Drozdowski Stanisław, współrodak z Litwy, wyrównywający sercem i poświęceniem się wielkiemu naszemu Mistrzowi, nic już poradzić nie mógł; spełnił obowiązki religijne, jak przystało na katolika, powiedział Służalskiemu: Powiedz atamanowi, że kończe jak kozak, moja dusza nie

80 років тяжкої вязниці!

Присуд у рівенському процесі.

В неділю 18. вересня ц. р. в годині 1-ій в полудне проголошено в окружному суді у Рівному присуд у процесі Ст. Семенюка і товаришів. Усіх обвинувачених засудили за злочин участи в державній зраді (арт. 97 § 1 нового карного кодексу) на такі кари: **Евген Потєнів 8 років, Микола Шафранський, Нікон Коробчук, Василь Ботан, Петро Мельник і Степан Масловський по 6 років, Степан Семенюк на 3 роки, Теодор Приступчук, Трофим Данилюк і Яків Тижук по 2 роки, Павло Гонтар, Анна Язвінська, Константин Либак, Володимир Каллубовський, Василь Калинюк, Гаврило Войтюк, Павло Антонюк, Володимир Зланевич, Никифор Прокопчук і Олександер Власюк по півтора року, Надія Стефанська, Іларіон Дабіжа, Петро Зланевич, Василь Киселюк, Атаназій Михасюк, Ефим Михасюк, Василь Козлюк, Іван Тижук, Яків Лукащук, Юмен Бойчук, Андрій Шолотко, Евг. Фурман і Олександер Прищепа по 1 рокові, Максим Медведюк, Тихон Вітрук, Іван Костюк, Василь Юра, Павло Гаврилюк, Михайло Мельничук, Василь Михасюк, Іван Киселюк, Григор Тимощук і Іларіон Семенюк по пів року.** Разом усі обвинувачені засуджені **на 80 років тяжкої вязниці.** Крім того всіх обвинувачених засудили на заплату судових коштів. Оборона заповіла від присуду апеляцію. Всім засудженим врахували до кари слідчу вязницю. З уваги на те зараз-же вчора 27-ох засуджених вийшло на волю.

Анґлійська відповідь на німецькі домагання.

Англійський уряд оголосив заяву, що є доповненням виміни нот між урядами німецьким і французьким у справі розоброєння, а також відповідю на німецькі домагання щодо рівности зброєнь та на недавне німецьке виступлення з роззбройної конференції в Женеві. Англійський уряд уважає нефортунним, що політичний спір повстав саме в теперішньому моменті, коли світ докладає всіх зусиль для привернення загального матеріяльного добробуту. Врешті уряд заявив, що не може підтримати або заохочувати до легковаження трактатових зобовязань та хоче прилучитися до погляду, що Нім. не є уповажнена анулювати арт. 5. версайського трактату ані причинятися до розбиття роззброй̆ної конференції.

Манджурія отворена тільки для Японії.

Японський віцеміністр закорд. справ Огаші заявив у розмові з представником „Ню-Йорк-Таймсу", що Манджурія не буде державою, отвореною для горожан всіх країв. Вступ будуть мати тільки ті, що визнають незалежність нової держави. Це значить, що політика т. зв. відчинених дверей буде приноровлювана тільки супроти японських горожан. Огаші додав, що манджурський протокол визнає суверенність манджурської держави над територіями, видержавленими в Квантуні. Отже Манджурія унаслідить в Дайрені і порті Артура всі права і привілеї, якими користувався Китай на основі китайсько-японського трактату з 1907 р.

Заява Огаші викликала в Льондоні велике занепокоєння. Вел. Британія буде в Женеві в трудному положенні, бо з одного боку не схоче попасти в конфлікт з Японією ані зменшувати своїх впливів у Манджурії, з другого боку не може легковажити становища Злучених Держав, які заяву Огаші уважатимуть провокацією і не здержаться від інтервенції, добачуючи в ній зломання вашингтонської конвенції. В Льондоні все більше освідомляють собі конфлікт з Японією, який вибухне в Женеві і буде для істнування Союзу Народів далеко ґрізнішим ніж конфлікт з Німеччиною з приводу німецьких домагань.

Анґльо-французько-американське порозуміння.

ЛЬОНДОН 19. IX. ПАТ. Оголошений вчора документ англійського уряду викликав у політичних колах Льондону велике враження і приніс розчарування тим, що бачили Мекдональда і Мусоліні в німецькому таборі. Тому, що опінія, висловлена в англійському документі, покривається теж зі становищем Америки, яке висловив Стімсон, можна цей документ уважати виявом згідного анґльо-французько-американського становища.

Як Гітлер хотів повалити Гінденбурґа.

На вічу Залізного Фронту в Липську предсідник соціял-демократичного фронту Отто Вельс виступив зі сензаційними ревеляціями про приготовлені пляни гітлерівців проти президента Гінденбурґа перед розвязанням парляменту. Націонал-соціялісти задумували виступити в райхстаґу з домаганням розписати на основі арт. 43. конституції плебісцит, щоби спонукати Гінденбурґа до уступлення з президентури. Більшість 2/3 голосів мали дати центрум, комуністи і соціял-демократи. На випадок, якби плебісцит удався, Гітлер був би вибраний тимчасово, а це вможливило би йому опісля на основі арт. 15. конституції вибір звичайною більшістю.

ulatuje, ale wyrywa się z ciała. I skonał. — Koniec Wielkiego Wieszcza był tak patryjotycznym, jak jego Oda do Młodości — żył i umarł z myślą o Polsce w służbie sprawy Polskiej".

З того превbooжного документу бачимо, що тоді панувала в Царгороді холера, що той лік препарував Служальський не в Бургас, але в Царгороді, далі, що при смерти був іще Мошко Горенштайн, про якого полемісти не згадують, а який Міцкевича покріпив іще жидівськими медівниками з Бердичева і медом. Усі погодяться, що й здоровій людині товста качка, квашена капуста, медівники, бог зна які і мід (що його поет дуже любив пити) можуть пошкодити. А щож казати про майже 60-літнього старця-поета, хирлявого, слабовитого, знесиленого життям.

Думаю, що на підставі такої реляції Чайковського, справа смерти Міцкевича ясна. Якби можна було підозрівати гр. Замойського або йому близьких в отроєнні поета, то Садик Паша був би бодай у таким рукописі, писанім для родини, для сина, певно про це згадав. Думаю також, що не була це навіть атака холери, але якась холерина чи атака жолудкових корчів у звязку з іншою недугою. Таж на холеру померших були би не бальсамували!

Щож до бальсамування, чке, як кажуть полемісти, доручили Леві чи Служальський, щоби не секціонувати строеного тіла, то, як свідчить один виписок, який також маю під рукою, бальсамування тіла доручив Париж. Лікар Дрездовський, до якого звернувся з депешою Чарторийський, навіть не згадав, що поет помер на холеру. Він-же лікар!

Справа зі смертю Міцкевича, здається ясна. Документи і події кажуть самі за себе

Перед виборами до райхстаґу.

Німецький уряд рішив визначити речинець нових виборів до райхстаґу на 6. листопада ц. р. і предложить відповідне внесення Гінденбурґові.

На реклямових стовпах у Берліні появилися перші виборчі відозви, що закликають вступати до нової президіяльної партії, що у своїй програмі висуває співпрацю з урядом Папена. Виборчим гаслом є слова, якими канцлер Папен закінчив свою останню промову перед радіовим мікрофоном: „З Гінденбурґом для Німеччини!" Однак міродатні кола заперечують, будьто би мали щось спільного з новою партією, заявляючи, що це мабуть виборчий маневр, що має на меті добути прихильників.

У Кеніґсберґу провідник штальгельму Зельдте виголосив промову, в якій заявив, що організації Штальгельму підтримають уряд Папена за те, що готов боронити Східну Прусію перед нападом із зовні.

По широкому світі.

— В дорозі до Женеви радянський народній комісар закордонних справ Літвінов зложив у Берліні візиту канцлерові Папенові й міністрові закорд. справ Нойратові, який видав на честь Літвінова снідання.

— В Галле викрили злодійську шайку, що вкрала в Німеччині кілька тисяч самоходів.

— В Софії застрілили на вулиці Теодора Кетреса, редактора болгарського часопису „Нове Время".

В страйку англійського бавовняного промислу бере участь пів міліона робітників.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Мистецьке життя.

Відчити про наших мистців і мистецтво.

Дня 14. липня ц. р. у Москві, в секції збирачів книг і екслібрісів при МОВОФ, С. А. Сильванський прочитав реферат про нові видання з обсягу українського екслібрісу (головно про знаний збірник АНУМ, що вийшов у Львові) і про виставу сучасної української графіки. На рефераті демонструвалися українські твори з цього обсягу.

Дня 26. березня ц. р. в клюбі наукових робітників у Ленінграді М. Д. Фішелев прочитав реферат про знаного українського мистця Олену Сахновську.

Українська Мистецька Вистава у Москві.

У Москві закінчилася з великим мистецьким успіхом вистава під назвою: „Вистава праць мистців України, Азербейджану і Вірменії", яку зорганізував Всеросійський Кооперативний Союз Мистців. З українських мистців взяли участь: О. Бизюков, О. Богомазов, К. Гвоздик, О. Довгаль, В. Касіян, Ф. Кричевський, С. Налїпинська-Бойчук, І. Падалка, В. Пальмов, В. Седляр, З. Толкачів, Д. Шавикин, М. Шаронів, О. Шовкуненко і С. Шехтман. Видано гарний ілюстрований катальоґ з репродукціями мистців тих трьох народів.

Вистава Славянського Екслібрісу у Празі.

Дня 11. вересня відчинили у Празі (ЧСР) велику виставу Славянського Екслібрісу в салях Промислового Музею. Український відділ має понад 100 експонатів. Видано ілюстрований катальоґ, в якім уміщено по 2 книжкові знаки кожного народу.

III. Вистава Асоціяції Н. У. Мистців у Львові.

В другій половині січня 1933 р. відчинять у Львові III. Виставу Асоціяції Незалежних Українських Мистців на якій будуть відділи: малярства, різьби, графіки і декоративних річей та проектів. Участь для членів Асоціяції обовязкова, а окрім того будуть запрошені мистці, що не входять до Асоціяції, як свої, так і чужинні.

Акція безбожників.

З Москви повідомляють, що союз більшовицьких безбожників розпочав нову акцію. По селах агітатори домагаються знесення решти церков і синагоґ, які хотять переміняти на робітничі клюби. Найревніше забралися до акції комуністи жиди, що хотять випередити жидівські свята. По містах на Україні йде пропаганда в цьому напрямі, щоби палити святині.

ЧУЖИННІ СТАРШИНИ НА НІМЕЦЬКИХ МАНЕВРАХ.

БЕРЛІН, 19. 9. ПАТ. Від 19. до 22. вересня відбуваються в околицях Франкфурту н. Одрою осінні маневри райхсвери. Провід маневрів має шеф райхсвери ген. Гамерштайн. Як гості шефа райхсвери приїздить ряд старшин італійських більшовицьких, шведських, швайцарських і мадярських. М. н. є італійський ґенерал Монті та Тугачевський.

50-ТИСЯЧНЕ ЧИСЛО.

ЛЬОНДОН, 19. 9. ПАТ. „Морнінґ Пост" видала сьогодні своє 50-тисячне чергове число. Часопис той виходить безперервно від 1772. року.

ПІДКОП ПІД ТЮРМОЮ.

БАРСЕЛЬОНА, 19. IX. ПАТ. Під міською тюрмою викрили підкоп довгий на 50 метрів, широкий на ок. 1. м., яким вязні хотіли [illegible] на волю.

ВЖЕ ЗИМА!

ОСЛЬО, 19. IX. ПАТ. Із Тронтгайму повідомляють, що там настала зима. Сніг грубою верствою вкрив усю околицю, [illegible] та пасовища на полонинах.

ХТО ВИГРАВ НА ЛЬОТЕРІЇ.

ВАРШАВА, 19. вересня. В десятому дні тягнення 25-ої польської державної клясової льотерії головніші виграні впали на такі числа 100.000 зол. на ч. 113.509; 10.000 зол. — 78.866; по 5.000 зол. — 71293, 119.919, 140.772; по 3.000 зол. — 47.093, 83.837.

ВИБОРИ В ШВЕЦІЇ.

СТОКГОЛЬМ, 19. IX. ПАТ. По дотеперішнім обрахункам вибори до II. шведської палати обільшили доволі голоси соц.-демократам і аграріям, а консерватистам і нар. партії нанесли втрати. Нова палата матиме 58 консерватистів (втрата 15 мандатів), 36 аграріїв (зріст на 9 м.), 4 лібералів, 20 членів нар. партії (втрата 8 м.), 104 соц.-демократів (зріст 14 м.), 6 комуністів (втрата 2 м.) і 2 міжнародніх комуністів.

Два документи часу.

СПРАВА ЛЕКТУРИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ ПОЗА ШКОЛОЮ.

У багатьох повітах шкільні інспектори й учителі-поляки накинулися в цілою лютю на українську лектуру головно в народніх школах і роблять усе можливе, аби відібрати від української дитини українську книжку. Так у Тернополі інспектор Блонський (завзятий ендек) усунув з народньої школи в цілому повіті одинокий діточий старий журнал „Світ Дитини“; те саме роблять учителі-поляки в численних школах. Доходить до того, що учитель Гефкалюк (з турчанського повіту) не користується навіть приписаною до навчання українською книжкою і вимушує, аби всі діти (самі українці!) мали польську читанку, а одночасно вистарчає йому одна українська читанка на цілу клясу! Він також забороняє дітям ходити до свого пароха, аби там — Боже борони! — не одержали в руки „Місіонаря“, „Дзвіночка“ чи „Світу Дитини“.

В останіх днях попався до наших рук документ з Лемківщини, в якому шк. інспектор береться давати прикази нашому священикові у справі позичування книжок дітворі. Для вічної памяти передруковуємо в дослівному перекладі з польської мови письмо Повітової Шкільної Ради в Горлицях і достойну відповідь пароха о. Дуди.

Ось ті документи:

Шкільна Повітова Рада в Горлицях, дня 31. травня 1932 р. ч. 997/32. До Всечеснішого о. Миколи Дуди, греко-католицького пароха у Висовій.

Дійшло до тутешньої відомости, що о. парох при нагоді науки релігії в школі у Блехарні займається читальництвом серед молоді, випозичуючи книжки, недопущені до вжитку у шкільних бібліотеках тутешніх шкіл.

Шкільна Повітова Рада знайшлася у посіданню книжки з. н. „Легенди“ К. Поліщука, випозиченої одній з дітей у школі в Блехарні, котра способом підходу до мишуцької відносин на спільних землях може розбуджувати непрошений від національних оглядом антагонізм, чужий духовим умовинам, а недопустимий у нижчій школі з виховчих оглядів. (Але в польських шк. підручниках у відношенні до українського народу це робити можна! — Редакція).

Шкільна Повітова Рада висказує переконання, що о. парох занехає серед молоді діяльність, яка колідує з обовязуючими приписами і саме при нагоді виконування обовязків учителя релігії впливати буде на молодь у дусі згідно з традицією тутешніх земель співжиття братніх народів, бо інакше буде примушена розпочати заходи для заведення відповідного напрямку в школі.

Предс. Шк. Повітової Ради:
Леон Стефанка.

Відповідь:

До Шкільної Повітової Ради в Горлицях. Дотично письма Р. Ш. П. в Горлицях з дня 31. травня 1932 ч. 997/32 під адресою о. Миколи Дуди, гр.-кат. пароха у Висовій, Парохіяльний Уряд примушений виготовити отсе виснення: Парохіяльний Уряд стверджує з прикрістю, що Ш. П. Р. стала жертвою злобного та фальшивого доносу (хоч було не перший раз) п. управителя вселюдної школи в Блехарні. Його твердження начеб то я, парох тієї парохії, займався „читальництвом при нагоді релігії у школі в Блехарні серед молоді шляхом випозичування книжок“ є неправдиве та злобне. Правдою є, що на жалобу учнів вищих степенів, що не мають що читати у своїй рідній українській мові, я випозичив кілька книжок, цензурованих, зі своєї домашньої бібліотеки у себе дома (не в школі у Блехарні), а між іншим і книжку Поліщука (не Полещука) п. з. „Легенди“. Твердження Ш. П. Р., що зміст згаданої книжки „може будити антагонізм під національним оглядом“ не є нічим обосноване, бо розум учня у вселюдній школі в Блехарні не є спосібний до подібного висновку, тимбільше, що нема ніякої реальної підстави, бо в самій Блехарні нема ані одного інородця іншої національности).

Навпаки, поведінка п. управителя та його ненависть до всього, що українське, розбуджує (не може не розбуджувати) відємне відношення місцевої людности до його особи і тим самим (хоч би несвідомо) проти народу, до якого належить і з трудністю приходиться мені вияснювати людям, що ненависть та упередження до особи не розтягається до загалу суспільности. Я цілком свідомий своїх обовязків супроти свого народу і держави, в котрій живу, як також відповідальности за свої вчинки: вщіплювати молодь любови до свого народу, звичаїв, обичаїв й своєї віри, а непошанування чужого, хіба не є розбуджуванням антагонізму. Ш. П. Р. зволить вглянути в поведінку п. управителя вселюдної школи у Блехарні та засягнути безсторонньої опінії польської й української людности, а переконається, що не я викликую національний антагонізм, але навпаки: п. управитель, з природи (родинна недуга) злобний та мстивий (чим уважає собі навіть за честь хвалитися перед населенням), фальшивими доносами причиняється до дисонансів у співжитті місцевої людности. З уваги на те випрошую собі подібні погрози предсідника Ш. П. Р. під моєю адресою на підставі злобних і фальшивих доносів. Я переконаний, що про правдивість цього п. предсідник Ш. П. Р. сам особисто переконається, якщо довше побуде в нашому повіті й особисто вгляне та пізнає тутешні відносини.

В Парохіяльного Уряду греко-кат. обряду: Висова, дня 17. червня 1932. *Микола Дуда*, парох.

НОВИНКИ

— **На підставі дозволу Городського Староства** відбудеться в середу 21. вересня 1932 під церквами і культурно-освітніми та економічними установами у Львові збірка на потреби Т-ва „Українська Захоронка“ у Львові. Прохаємо ввічливо наше Громадянство не відмовлятися від датків і помогти бідній дітворі. — **Виділ.**

— **Концертовий сезон Музичного Т-ва ім. Лисенка** у Львові пічнеться ц. р. дня 6. жовтня концертом **Ром. Савицького, українського пяніста з Праги.** Ром. Савицький, б. учень нашого Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка, одержав диплом у 1926 році. Опісля виїхав до Праги, де в роках 1927—1932 працював над видосконаленням фортепянової гри в Державній Консерваторії під проводом знаменитих професорів: І. Гежмана і В. Курца. Одержавши там диплом з відзначенням виступив п. Роман Савицький із самостійним концертом у Празі, а також взяв участь у святі болгарської музики, після чого праська преса помістила про нього низку похвальних рецензій пера найкращих чеських муз. критиків.

— **В найновішій стрийській афері** арештовано досі 13 осіб, між ними 6 гімназійних учнів. Одночасно шкільна влада наказала доходження. Кураторія вислала до Стрия візитатора Шедівy. Польська преса повідомляє, що в Крушельниці арештовано 21-літн. Миколу Боберу у звязку з грабунком на особах Лемля і тов.

— **Проти оплати для безробітних.** З днем 1. ц. м. заведено у львівських ресторанах і каварнях оплати 50 сот. для гостей, що остають у льокалях після 12 год. в ночі. Проти цих оплат запротестували власники нічних льокалів, які наслідком того втратили в ночі гостей. В тій справі відбулася конференція інтересованих кол з представниками торговельно-промислової палати. Домагаються, щоби оплати обнизити до 20 сот. і відложити до 1 год. в ночі.

— **Реформа закону про оборот землею.** Як зачувати, уряд обмірковує закон, що зміняє дотеперішні приписи, що обмежують оборот землею. Закон появиться у формі декрету.

— **Горендалія спіртного монополю.** Як зачувати з Варшави, в спіртовому монополі обмірковують евентуальну обнижку цін спірту і монопольних продуктів. При тій нагоді звертають увагу, що спіртовий монополь має 80 міл. літрів чистого спірту, з яким не знає що зробити. Монополь експортує цей спірт до Франції, причому французи платять за літру спірту 19 сотиків, або четвертину того, що коштує його продукція. Як відомо, монопольна управа продає цей сам спірт (95-процентовий бриґу) консументам у Польщі по 13 зол. 30 с. за літру.

— **Знижка цін хліба.** Львівські пекарі обнизили з днем 19. ц. м. ціну житного хліба в пекарні з 38 сот. на 36 сот. Пшенично-житний або люксусовий хліб коштує тепер в пекарні 43 сот., у склепі або будці 45, темний хліб 25 сот., у склепі або будці 27 сот. за кг. Ціна булок без змін.

— **Засуд комуністів.** Перед львівським судом присяглих ставали минулого тижня два молоді робітники, Йосель Шайгец і Мендель Гірт, обвинувачені за кольпортажу комуністичних відозв, виданих організацією КПЗУ. Оба дістали по 18 місяців тяжкої вязниці.

— **Направляють дороги.** На терені львівського повіту почалися роботи на державних і повітових дорогах, щоби дати заняття безробітним. Між іншим викінчують шосу Винники-Гончари-Давидів, на яку воєвідство призначило гроші з фонду для безробітних.

— **Напади в краю.** На гостинці коло Зарайська пов. Самбір, напало трьох озброєних і замаскованих людей на торговця Юду Гендля, якому зрабували 200 зол. і вистріливши на пострах, утікли. Гендель прийшов до Рудок і повідомив поліцію, яка арештувала під замітом цього грабунку Миколу Гупала, Мих. Малиновського і Павла Стронського. Арештованих віддставили до самбірського суду, де прокуратор розпочав проти них доходження наглим способом. — До гаєвого Івана Запити у Вишенці пов. Городок Яг. упав крізь вікно в ночі крісовий стріл, але хибив. Під замітом замаху арештовано Олексу Юречка, Федька Міхуру і Мик. Хлодинича. Мають станути теж перед наглим судом.

— **Пожежі.** В Раві Руській повстала в ночі на 19. ц. м. в пекарні пожежа, що в короткому часі поширилася на 30 мешкальних домів. Завдяки акції пожарної сторожі вогонь знищив тільки 21 будинків, інші вдалося врятувати. 61 родин осталось без даху над головою. — Велика пожежа була в Дрогомирчанах пов. Станиславів, де згоріло 33 будинки. Шкоду обчисляють на 100.000 зол.

— **Обікрав читальню.** До каси читальні „Просвіти“ в Стрілисках Нових пов. Бібрка вломився злодій і вкрав незначну готівку. Поліція арештувала під замітом крадежі Юрка Вівчаря з Лощина, якому відобрала вкрадені гроші.

— **Батько вязнив доньку.** В полонині коло Ворохти арештовано селянина Івана Баюрака, що десять років вязнив свою 15-літну доньку в стайні. Баюрака приловили на недозволеному полюванні в державних лісах. Коли прийшов до нього поліцай, щоби перевести ревізію, почув у стайні дикий голос. Зайшов туди і побачив на барлозі молоду дівчину, вихуділу на кістяк. Показалося, що вона божевільна і батько вязнив її, не знаючи, що з нею робити.

— **Рідня Ґорґулова.** З Москви повідомляють, що в станиці Лабінская на Кубані арештували маму і сестру Ґорґулова за крадіж збіжа в колективі. На основі декрету про охорону власности грозить їм смерть.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ДИВНІ ЛЮБКИ“, комедія на 3 дії *М. Ашара.*

Знаємо часті випадки, коли дуже інтеліґентний мущина почуває себе щасливим у довгім подружжі з мало інтеліґентною й себелюбною жінкою, що не має ніяких приємет. Автор цієї комедії вибрав рідший приклад, як інтеліґентна та дуже чутлива жінка не може жити без малоінтеліґентного еґоїста без серця, що не розуміє її, не вміє оцінити, ще й її зраджує. У чому секрет так химерно дібраних пар? Автор перевів дуже дискретно доказ незаперечного **sex-appeal'ю**, що є одним із найсильніших двигунів подружого та позаподружого щастя. Інколи люди сходяться, живуть зі собою роками, тужать за собою і навіть готові спільно вмерти, хоча важко було би сказати, що їх єднало. Життя робить людям комедії і вони йому віддячуються фарсами.

Це одна з тих пєс, що не сходить у Парижі з афіші рік і довше; артисти мають що відтворювати, глядачі над чим сміятись і задумуватись. У головній ролі бачили ми вперше у Львові краківську артистку Айхлерівну, що створила мистецьку креацію і взяла приступом публику.

м. р.

З концертової салі.

Віктор Хенкін і його українські пісні. — Феліко Айле.

Концертове бюро М. Тірка започаткувало свій цьогорічний концертовий сезон двома виступами Віктора Хенкіна. Хенкін є великим артистом у своїм жанрі і чи той жанр комусь подобається чи ні, квестіонувати його артизму поважно не можна. Віктор Хенкін — це характеристичний пісоньквр, а ріжниться від ін. таних пісонькарів тим, що коли інші обмежуються до *одного*, створеного ним типу (впр. Круковський), він має у своєму репертуарі кільканадцять зовсім взаємно інших і зовсім ріжних типів та творить дальше все нові. Впродовж одного вечора Хенкін пять-шість разів переодягається і перехарактеризовується та за кожним разом дає інший тип — досконалий у формі і виразі, досконалий мімікою, жестом і живим словом. Ні одної ґримаси, ні одного кивка нема у нього зайвого. Ця всесторонність Хенкіна й майстерність у детайлях є саме підставою його артистичної вартости.

Проти Віктора Хенкіна піднялися були голоси в українського боку, що він — мовляв — карикатуризує, пародіює і осміщує українські типи. Такі закиди абсолютно фальшиві, оперті на простому непорозумінні. Психольогічним джерелом тих закидів було мабуть бажання, щоби чужинець перед чужинецькою публикою представляв український тип в якомусь його геройчному виданні. Тимчасом Хенкін взагалі геройських типів не дає, а коли навіть й дає — то вони виходять у нього найслабше, з надміром сценічно-геройчного патосу (нпр. хасидський рабін чи циган з російської орхестри). Зате саме найкраще вдаються йому побутові типи, веселого, може навіть дещо гротескового характеру, як ось тип вдоволеного з себе і цілого світа жидівського „лурица", російського „старорежімного" солдата чи італійського вуличника. В усякому разі український дядько є типом багато більше життєвим і симпатичнішим, ніж нпр. театральний тип мазура в олягу, наче з яскраво-кольоритного малюнку Стриєнської. Мазурські пісні, самі собою нецікаві й вставлені у програму мабуть з куртуазії для публики, подобалися теж найменше. Зате публика довго не могла вспокоїтися після пісень бердичівського ребе (рідна мова чудеса діяє!) і — саме українських пісень! Цікаво, що найбільш майстерно виходить у Хенкіна, творця веселих жидівських і вірменських типів, зворушливий тип українського сільського церковного діда-прохача! Українська мова й мягка наддніпрянська вимова у Хенкіна — бездоганні...

*

Фелікс Айле, львовянин, від кількох літ професор консерваторії у Злучених Державах, пригадався тутешній публиці власним концертом, який залишив дової сильне враження. Айле — скрипач і артист дуже поважний, який розпоряджає гарним (хоча й невеликим) звуком з високо розвиненою технікою. Ніде правди діти, що всетаки хотілось би почути чистіші й певніші фляжеолети у Венявського „Спомині з Москви" (дарма, що „фляжолетні" місця у цьому творі задавичайно складні й важкі) та більшої безпосередности й „верви" в концерті Ґольдмара. З другої сторони повне признання за тонку віддачу Шимановського та відіграну просто, наскрізь музикально, сонату Генделя.

П-ні Отавова, від давніх літ знаменита акомпаніяторка Айля, і цим разом була йому рівнорядною партнеркою. *ар.*

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ. *(Новий український часопис. — Зміна на становищі директора гімназії „Р. Ш." — Нова українська фірма).* Минулого тижня вийшло перше число двотижневика „Фаховий Вістник", орган філії т-ва українських реміснпків, промисловців і торговців „Зоря" у Станиславові. Треба з радістю повитати думку видавати фаховий часопис але під умовиною, що він буде дійсно фаховий. Тимчасом перше число на 8 сторінках має 3 сторінки анонсів і 5 сторінок голословних фраз замісць фахових статтей. В додатку Т-во „Зоря", яке виділе як видавець часопису, видрукувало свій часопис у польській друкарні, поминувши українську. Як це розуміти? — Під натиском кураторії перенесла Гол. Управа „Рідної Школи" директора тутешньої української жіночої гімназії „Р. Ш." д-ра М. Терлецького до Яворова. Станиславів утратив доброго педагога і працьовитого громадянина, який не був до вподоби деяким міродатним чинникам. Дуже прикро вражало те, що віділжаючого дир. Терлецького прощало на двірці всього кільканацять учениць і кількох його ближчих другів, а з учительського збору не було дослівно ні одної особи. Також з управи Кружка й Учительської Громади, в якій він був діяльним членом, повинен був потрудитися хтонебудь, бож таке водиться між громадянами в цілому культурному світі. — Фірма взуття „Комета" відчинила свою філію у Станиславові при вул. Сапіжинській. Українське громадянство повинно піддержувати цю фірму, знану із жертвенности на „Рідну Школу".

СПОРТ.

КРАЄВІ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

Краєві легкоатлетичні змагання, заповіджені на суботу (17.) і неділю (18. ц. м.) пройшли з повним успіхом при поважному числі змагунів і цікавої публики. Ближче про ці змагання напишемо завтра.

МИСТЕЦТВА ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Погонь — Краковія 1:1 (0:0).
На цих змаганнях явилося до 10.000 видців.
ВАРШАВА. Чорні — Польонія 1:1 (1:0).
КРАКІВ. Легія — Гарбарня 2:0 (2:0).
ПОЗНАНЬ. Варта — Л. К. С. 5:3 (4:1).
КАТОВИЦІ. Рух — Висла 5:0 (1:0).

ЗА ВХІД ДО ЛІГИ.

ЛОДЗЬ. Л. Т. С. Ґ. — Легія (Познань) 3:2 (0:1).
ГРОДНО. 1 п. п. лег. — 70 п. п. 2:0 (0:0).
РІВНЕ. Польонія (Перемишль) — Гасмонея (Рівне) 2:1.
ЗАВЕРЦЕ. Подгуже — Варта (Заверце) 2:2.
БИДҐОЩ. Ґвязда — Польонія (Бидґощ) 2:1.

Дужання.

В суботу Д'Олівейра поклав Валюшевського, Торнов Кавана, Штекер Кравзера, Колеф Тібермонта. Одночасно суддя Бранський повідомив публику, що нім. великан Шмідт Вестерґард не дістав дозволу на побут у Польщі і мусів негайно виїхати зі Львова. Подібна доля стрінула й Дозого, якому влада відмовила дозволу на дальший побут у Львові.

В неділю хід дужань був знову дуже цікавий, і цирк заповнений до останнього місця. У відплатній боротьбі Гаркавенка з Д'Олівейрою наш змагун виказував знову помітну перевагу. В третій рунді Гаркавенко заложив ключ Д'Олівейрі, з якого він ніяк не міг вирватися. Судді зарядили перерву. В тому моменті Д'Олівейра був на партері під натиском ключа. Після свистка він останками сил дістався до шнурів і тут Гаркавенко його звільнив. Почалась перерва. Д'Олівейра встав, підступив нагло до Гаркавенка і вдарив його так сильно в висок, що той упав непритомний. Гаркавенка винесли, а Д'Олівейра після такого „подвигу" втік з арени. Судді вкарали Д'Олівейру стозолотовою гривною. У дальших дужаннях Штекер у 21 мінуті поклав Торнова, Кравзер у 20-ій мін. Колефа, Каван у 15 мін. Валюшевського. Боротьба Д'Олівейри з Гаркавенком наслідком описаного не закінчилася.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 19. IX. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 4·50—4·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 20. IX. год. 7.30 веч. „Чіт чи лишка" комедія Вернея (виступ Яд. Смосарської).

Середа, 21. IX. год. 7.30 веч. „Чіт чи лишка" комедія Вернея (Виступ Яд. Смосарської).

Четвер, 22. IX. год. 7.30 веч. „Так здобувають жінок".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, год. 7.30 веч. „Дивні любки" („Містігрі").

Середа, 21. IX. год. 7.30 веч. „Дивні любки" (Містігрі).

Четвер, 22. IX. год. 7.30 веч. „Дивні любки" (Містігрі) (закупл. вистава).

Спортовий цирк при вул. Пелчинській на площі біля Тенісового Т-ва.

Щодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Ловіцька княжна".
АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.
КАСІНО: „Погромники просторів".
КОЛЬОСЕЙ: „Манон Леско" та рев'я „300 жінок".
КОПЕРНИК: „Гегенна жінки".
МАРУСЕНЬКА: „Гегенна жінки".
МІРАЖ: „Злодій кохання" (Анрі Гара).
ОАЗА: „Князіські любощі".
ПАЛЯС: „Година з тобою" (Мор. Шевальє).
ПАН: „10 хвилин жаху" (Льорель і Гарді), „Кохання серед ледів" (Р. Гільберт).
ПАСАЖ: „Герой зі Заходу".
ПРОМІНЬ: „Моє сонічко".
СТИЛЕВЕ: „Її хлопчик".
УТІХА: „Рінальдо Рінальдіні".
ХИМЕРА: „Х 27" з Марленою Дітріх.

Закордонне радіо.

Вівторок, 20. вересня 1932.

Братислава (278,8) 14.30 Концерт, 22.20 Циг. музика, **Мілянно** (331,4) 20.30 „Казамія" оп. Петрія, **Штутгарт** (360,6) 10.00 Бетовенові пісні, **Гамбург** (372,2) 11.30 Концерт, 20.30 „Моцарт" змд., **Білгород** (430,4) 20.30 Концерт, **Стокгольм** (435,4) 20.00 „Країна осміху" оп. Легара, **Рим** (441,2) 13.00, 20.45 Концерт, **Бероміністер** (459,4) 20.00 „Джамілег" оп. Бізета, **Прага** (488,6) 20.30 Концерт козацького хору, **Мінхен** (532,9) 13.00, 21.20 Концерт, **Будапешт** (550,5) 12.05, 17.00, 18.45 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 12.15, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 18.15 Музика, рецитації, 24.00 Комунікати, музика звуковиків, **Париж** (1724,1) 20.00 „Дочка пані Анґо" оп. Лекока.

Середа, 21. вересня 1932.

Братислава (278,8) 12.30 Концерт, 18.00 Авдиція, **Мілянно** (331,4) 11.15, 13.00, 17.00 Музика, 20.30 Комедія, **Штрасбурґ** (345,2) 13.10 Концерт, **Штутґарт** (360,6) 20.00 Шубертів вечір, **Берлін** (419) 20.00 „Гофманові казки" оп. Офенбаха, **Білгород** (430,4) 17.00 Циг. музика, **Рим** (441,2) 20.45 „Самсон і Даліля" оп. Сен-Саенса, **Бероміністер** (459,4) 19.00 Авдиція з нагоди 100-их роковин смерти Вальт. Скота, **Прага** (488,6) 20.40 Саксофон, 21.00 Концерт, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 16.30 Концерт, **Рига** (525,4) 20.25 Хор, **Будапешт** (550,5) 12.05 Балалайки, 20.30 Концерт, **Любляна** (575,3) 20.00 Спів, Лікович, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 16.35 Гумор, сатира, 17.30 Мист. трансмісія, 24.00 Комунікати, оп. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 20. вересня 1932.

11.58 Час, 12.10 Огляд преси, 12.20, 12.45, 15.10 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.35 Комунікат уряду фіз. виховання, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 „Про моди" балачка, 17.00 Симфон. концерт, 18.00 „Природник на кольонії", 18.20 „Мандрівка мікрофону", 18.45 Легка музика, 19.10 Всячина, 19.35, 21.50 Прес. рад. денник, 19.45 Техн. скринька, 20.00 Популярний концерт, 20.45 „Міраж батьківщини" фейл. Серошевського, 21.55 Комунікати, 22.00 Скрипка, 22.20, 22.50 Танкова музика, 22.40 Спортові вістки.

Середа, 21. вересня 1932.

11.58 Час, 12.10 Огляд преси, 12.20, 12.45, 15.10 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.40 „Правдиве оповідання про котів" для дітей, 15.53 „Баль цвіток" на осн. Андерсена, 16.05 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Листи та програми, 17.00 Концерт, 18.00 „Вальтер Скот і його вплив на польську літературу", 18.20 Легка музика, 19.10 Всячина, 19.28 Комунікат т-ва заохоти плекання коней, 19.35, 22.00 Прес. рад. денник, 19.45 „Львів-Солунь літаком" відч., 20.00 „Остання львівська катеринка" відч., 20.50 „Гостина у Вельопольського" літер. чвертьгодина, 21.05 Скрипка, 22.05 Комунікати, 22.10, 22.50 Танк. музика, 22.25 „Дві мужицькі епопеї — Реймонт і Ребреану" відч. у румун. мові, 22.40 Спортові вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Повідомляю В. П., які були у мене за інформаціями, що з огляду на більшу кількість зголошених учениць, я знизила оплату за річний курс крою, шиття й домашнього господарства. Заінтересованих прошу негайно зголоситись. — **Марія Пісарська, Львів, Сташіца 8. II. п.**

Товариський Зїзд богословів з 1907 р. усіх 3-ох дієцезій відбудеться 29. вересня ц. р. в духов. Семинарії у Львові, в год. 9. рано (Архієр. Служба Божа). Зголошення негайно слати на руки підписаних. — **о. І. Новосад, Львів, вул. Мучна 8, о. І. Деревянка, о. П. Маринович,** Військо-Добромиль. 470 3—3

На „Рідну Школу" зложили Вп. Дмитро і Міра Блавацькі, Бібрка 20 зол. замісць вінця на домовину бл. п. Максимякової. Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 490 1—1

— Загальні Збори Кружка „Р. Ш." ім. І. Франка в Калуші відбудуться в неділю 9. жовтня п. р. в год. 1-ій попол. в Народнім Домі із звичайним порядком нарад. На випадок неповного числа присутніх членів Збори відбудуться годину пізніше із незміненим порядком нарад. — **Старшина Кружка.** 489 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.